

Asia: VM085:00/2018, VM/1352/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi kuntalain muuttamisesta (mm. erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn perusteet)

Lausunnonantajan lausunto

Luonnoksesta yleisesti

Kunnanhallitus pitää luonnoksen pääperiaatteita oikeansuuntaisina. Painopisteen siirtäminen tulorahoituksen riittävyteen on perusteltua. Kokonaisuutena esitys ei vaikuttaisi kiristävän kriisikuntakriteereitä.

Konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde, raja-arvo 80 %

Voimassa oleva kriteeri on negatiivinen vuosikate. Tämä kriteeri esitetään luonnoksessa korvattavaksi merkittävästi tiukemmalla tunnusluvulla. Esitetty 80 % raja-arvo on kahden vuoden tarkastelujaksolla korkea esimerkiksi tilanteessa, jossa sekä valtionosuudet että verotulot laskevat, kuten useissa kunnissa on viime vuosina tapahtunut. Pidemmällä aikavälillä tunnusluku kuvaa hyvin talouden tasapainoa ja raja-arvon tulisi olla vähintään 100 %.

Kunnanhallitus pitää esitettyä raja-arvoa liian korkeana huomioiden vain kahden vuoden tarkastelujakson.

Kunnan tuloveroprosentti, raja-arvo 2,0 prosenttiyksikköä kaikkien kuntien painotettua keskimääräistä tuloveroprosenttia suurempi

Voimassa oleva raja-arvo (+1,0 %-yksikköä) on liian matala, mikä näkyy myös tilastoissa. Kuntatalouden varsin vahvoina vuosina 2016 ja 2017 raja-arvon ylitti 141 kuntaa.

Kunnanhallitus pitää raja-arvon korottamista tarkoituksenmukaisena. Uusi raja-arvo huomioi aiempaa paremmin alueelliset erot veropohjassa ja osittain siitä johtuvat erot kuntien tuloveroprosenteissa.

Konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä, raja-arvo 50 % keskimääräistä suurempi

Kunnanhallitus pitää myös vuokravastuiden mukaan ottamista oikeasuuntaisena muutoksena. Näin määritellyn tunnusluvun vertailtavuus kuntien välillä on aiempaa parempi.

Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate, raja-arvo 0,8

Suhteellisuuden velkaantuneisuuden raja-arvon ylitti vuosina 2016 ja 2017 peräti 176 kuntaa. Kunnanhallitus pitää uutta tunnuslukua parempana kuin aiempaa suhteellista velkaantuneisuutta. Ehdotettu raja-arvo on kuitenkin korkea, jos laskennallisen lainanlyhennyksen jakajana käytetään lukua kahdeksan ja tavoitteena on tunnistaa erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevat kunnat.

Monipaikkaisuuden huomioon ottaminen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämässä sekä kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevat teknisluonteiset muutokset

Kunnanhallitus pitää monipaikkaisuuden huomioimista kuntalaissa osallisuuden ja paikallisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi perusteltuna muutoksena.

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa asuinkuntansa toimintaan. Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää myös kunnassa säännöllisesti oleskelevien (vapaa-ajan asukkaat, opiskelijat ja työelämässä olevat) palvelujen käyttäjien mielipiteitä kuulemalla ja kokoamalla. Kyse on mahdollisuuksien järjestämisestä ja menetelmien monipuolistamisesta.

Monipaikkaisuuden ulottuvuutta tulisi kehittää tulevaisuudessa kohti monipaikkaisuuden huomioimista myös esimerkiksi kunnallisverossa, vaikka kokeilujen kautta.

Kunnanhallituksella ei ole huomautettavaa esitettyihin teknisluonteisiin muutoksiin.

Rantaeskola Sini
Liperin kunta - Kunnanhallitus